

میوانان وهاورپیانی بهریز و خوشهویست، به خیر بین!

30 سال لهو رۆژه تیپه‌ریوه که کاک فوئاد، لەسەنگەری خەباتى بېبەشان و چەوساوه‌کاندا، گیانى بەخت كرد. ئەوکات، زۆر كەس لەكۆمەلەدا و لەدەرهەوەی كۆمەلەش، ئەو رووداوه‌یان بەخەسارىکى گەورە بۇ شۆرپشى زۆرلىکراوان و زەحمەتكىشان زانى، بەلام راستىيەكەي ئەوهەيە، بەدرىزايى ئەم سى سالە، هەتا ھاتووه بەرينايى ئەو زيانەي كە بەگیانبەختىرىنى کاک فوئاد بەئىمەو بەكۆمەلەو بە شۆرپشى رزگارايخۇزانە گەيىشت، زیاتر دەركەوتتووه. کاک فوئاد ئىرادەيەكى بەھىز و، توانايەكى گەورەبوو بۇ خەبات لەپىناو رزگارىي ئىنسان لەھەموو ستم و چەوسانەوهەيەك.

کاک فوئاد، لەرۆژى 17 / 2 / 1347 ئەتاویدا، رېكەوتى 7 ئى مانگى مەي 1968 ئى زايىنى، لە پىشى وينەيەكى خۆى نووسىيويەتى:

"لەھەلسوپ و داسوورى ژياندا، بەقەل ماسكى بەش و لى كەوتن، لەپاش ئەوهى پلهىيەك لەژيان دوا كەوتم و لەپاش ئەوهى لهو دواكەوتنەدا گەلى چتى نەناسراوم بەباشى بۇ رۈون بۇووه، كەوتىمە زانكۆي ئاريا Maher تاكوو لەۋىدا لەبەشى كارەبادا خەريکى فيرپۇن بىم. بەلام ئىتر نازانم لەپاش ئەمەشدا ژىنم چۆن ئەبى و چۆنم بەسەر دېت. ئاخۇ لەۋى يا لېرە دەس بەئىش بىم و پەلامار بۇ سەر بەرھەلەستەكانى مرۆقايەتى بەرم. خۆشم نازانم".

کاک فوئاد بە بىيارەكەي بۇ پەلاماربردنە سەر بەرھەلسەتكانى مرۆقايەتى، ئالوگۆرپىكى گەورە لە ژيانى خۆى، بنەمالەكەي، ھاورپیانى و، رېكخراوه‌كەيدا پىك ھىناو، ھەر بەم بىيارەش كارى كردىسەر داھاتووى كۆمەلگاکەي و، بەرھەو گۆرانىكى گەورەي برد. کاک فوئاد، لەيەكم ھەنگاودا، ئالوگۆر و شۆرپشى لە كەسايەتنى خۆى و بنەمالەكەيە دەست پېكىرد. بەھەلکەوت نەبوو كە، ژمارەيەكى بەرچاولە ئەندامانى بنەمالەي بەگرتە پىشى رېگاکەي بۇون بەتىكۈشەرى ئەو

ریبازه سیاسیه‌و، بوونه قاره‌مانی زیندانه‌کانی رژیمی جمهوری اسلامی و مهیدانه‌کانی شهربی شورشگیرانه‌ی کوردستان. ئه و ریبازه ئیستا به‌ریبازی رزگاری چهوساوه‌کان و ژیرده‌ستانی کوردستان ناسراوه و، کاک فوئاد سالها دواى شه‌هیدبوونی، هیشتا گه‌شترین ئه‌ستیره‌یه‌تی.

گیانبه‌ختکردنی کاک فوئاد، بۆ ئیمه وەک خوشک و براکانی، به‌مانای له ده‌ستدانی برایه‌ک بوو که له ریز و خوشه‌ویستیدا تاقانه بوو. ئه و که‌لینه، یانی که‌لینی له ده‌ستچوونی کاک فوئادی برامان، بۆ ئیمه هه‌رگیز پر نابیت‌هه‌و. له هه‌مانکاتدا، بۆ خەلکی چهوساوه و ژیرده‌سته و بۆ ئه‌وانه‌ی تیکوشه‌ری رزگاری و به‌خته‌و هری مروشن، گیانبه‌ختکردنی کاک فوئاد، به‌مانای له‌دایکبوونی سیما‌یه‌ک بوو که وەک رەمزی وەفاداری به ئارمانی ژیرده‌ستان و وەک هیمای فیداکاری له‌پینناو به‌خته‌و هری پامالکراوه‌کاندا، ژیانیکی هه‌تاهه‌تايی هه‌یه. بۆ ئیمه‌ش، که‌به‌دریزایی ئه‌م سالانه کاک فوئاد پیشنه‌نگی خه‌باتی سیاسیمان بووه، ئه‌م دهور و جیگایه‌ی له‌خه‌باتی بیبه‌شاندا هه‌یه‌تی، جیگه‌ی شانازییه کاک فوئاد له ماله‌و چون بوو؟

ئه‌وی که باوک و دایکم باسیان ئه‌کرد هه‌ر زۆر زوو ده‌رکه‌وت که کاک فوئاد مندالیکی زۆر وریا، ژیر، مهند و مه‌تین بووه. له ته‌منی زۆر چکوله‌یی دا نیشانی داوه که یه‌ک پارچه جوهه‌ره.

له‌و بنه‌ماله‌گه‌وره و پر خیزانه دا کاک فوئاد له ریز و خوشه‌ویستی دا تاقانه بوو، که‌سایتی خودی کاک فوئاد وا دهور و نه‌قشی بوو که بۆ هه‌موومان خوشه‌ویست و تاقانه بیت و هه‌میشه ئه و هه‌سته‌مان بوو کاک فوئاد کوله‌که‌یکه که ئه‌توانین هه‌ر کات و ساتیک په‌نای پی ببه‌ین پالی پیوه دهین. دیتە بیرم له ماله‌و جار جار به شوخی پیمان ئه‌وەت ئاچار فرانسه، به‌و مانا ئاچار فرانسه هه‌مو پیچیک ئه‌کاته‌و کاک فوئادیش حه‌لالی هه‌مو موشکلیکه. ئه‌گه‌ر چی له ماله‌و هه‌موو که‌س وەک ئه و بیریان نه ئه‌کرده‌و به‌لام زۆر خوشه‌ویست و به ئه‌توريته بوو هه‌موو که‌س حیسابی له سه‌ر ئه‌کرد و پیوه‌ندیکی قول و به‌رینی له گه‌ل گه‌ور و چکوله‌ی خیزانه‌که بوو.

نایته بیرم کاک فوئاد له که سیک توره بوبیت. زور درنگ توره ئەبوو عاده‌تى ئەوه بوو که به قسه کردن له گەلمان مسایل و موشکلات باس بکات هەر ئەو رهفتار و کردھوی کاک فوئاد باعیس بوو که ئەو شیوه هەلسوكه‌وته له ناو خیزانه‌کەماندا تا راده‌یکی زور جى کەوت و هەر مەسەله‌یک بوایت باوکم، دایکم و ئەو مندالانه که پیوندیان بهو مەسەله‌وھ بولیکەوھ داینیشتن وقسە و مەشوھرتیان ئەکرد.

لەو کاتەوھ کە کاک فوئاد فەرق و جیاوازیه‌کانى ناو كۆمەلگای بۆ دەركەوت و هەستى به زۆلم و زور کرد، بیر و بروای شۆرش و ئالوگۆر کەوتە سەرى، هەر لەو کاتەوھ تىكۆشا بۆ پەره پېدان و بلاو کردنەوی ئەو بیرو بروای خۆیە له نیو ئىمەش دا زور بە جدى تىدەكۆشا بۆ ئەو گۇرانکاريانە، کاک فوئاد لەم زمینەش دا شیوازى تايىھەتى به خۆی بوو بۆ نمونە ھەولى ئەوه بوو کە ئەو غرور و تەکبەرى کە ناشى لە مناسباتى فوئيودالىيە له ئىمە دا بىرىپەتەوھ له هەلسوكه‌وته خۆی له گەل ئەو کاسانى لە مال ئىمە کاريان ئەکرد دەستى پېکرد و زور ھىدى و ھىمن رى پىشاندەرمان بوو، بۆ خۆی ئەچوو کارى مەزراى له گەل رەنجر و سپان ئەکرد و ئىمەش ئەوکارەمان ئەکرد، يەكىكىتر له عادتەکانى ئەوھ بوو زور شۆخى ئەکرد و يالە شەعر و ئەدبیات كەلکى وەردەگرد بۆ نمونە زور مندال بۇوم، شەعرى بىارپوو کە بەسەرھاتى دوو برا کە پىکەوھ لە سىدارە دەدرىن بى فىركىدم.

كاک فوئاد ئىنسانىكى شاد و پر تەحرىک بوو بەيانيان زوو له خەو ھەلدستا بە هەستانى جەم و جول و ئاودانى ئەخستە ناو مال و ئەھاتە سەر ئەوانەمان کە ھېشتا له خەو ھەلنستابووين ئەو دەنگەي ئىستاش لە گۈيما دەزرنگىتەوھ کە ئىوت: هەستن له خەو، خەو زەرتانە.

بە درىزاي ئەو سالانە کە کاک فوئاد له دانشگاھ و ئەم شار و ئەو شار بوو قەت پیوندیمان نەبرا و ھمىشە نامەي بۆ ئەنوسىن. وەبىرم دېتەوھ

که ئیواران خەلک لە شار دەگرەنەوە ھەموو کاتىك يەكىك لەوانە رۇوى لە مال ئىمە ئەكرد، خىرا ئەمانزانى كە حەتمەن ئەوە كاڭ توفيقى عەزىزى بەو كەسى وتوھ ئەوە نامەي غەريبەكانە بىبە بۆ دايىك و باوكىان.

سالى 1349 ھەتاوى كاڭ حسينم لە لايەن ساواكەوە گىرا ئەو رووداوه تاسىرى زۆرى بۇو لە مالەوە ھەموو بە تايىبەت دايىكم زۆر ناراھەت بۇوبىن كاڭ فوئاد دەورى زۆر گەورەي نواند بۆ ئەوي ئەش و ھەوا بگۆرى و گريان و شىوهن كەم كاتەوە ئەوندى تاسىر كردىبوو سەر من كە ئىتر نەئەگريام و واى پى هات ئەوانىتىر لىيم تورە ئەبوون و ئەيانەوت تو خەمى كاڭ حەسينت نىيە كاڭ فوئادىش دايىم تشويقى ئەكردم و ئەو كات باسى زىندانى ئەكردو تەوزىيە ئەدا بۆ ئەو كەسانە گىراون؟ و لە زىدان چۆن ئەشكىنجە و ئازار دەدرىيەن.

باوك و دايىكم بۆ خۆيان ئىنسانهايىكى گەورە بۇون قەت ھەستم نەكرد كە فرق و جياوازى لە بىن كچ و كورەكانيان دابنىن بەلام لەو سەردەدا لە دەرەوە فشارىيکى زۆر لە سەريان بۇو كە بۆ بە كچ ئەخويىن؟ براكانم و بە تايىبەت كاڭ فوئاد تاسىرى گەورىان بۇو بۆ بەربەركانى لە گەل ئەو داب و نەرييە دواكەوتەانەدا.

كاتىك لە سنه ئەمخويىند رئىسى مدرەسەكەمان ژنىكى ساواكى بۆ و دىرىھەر جەموجۇلىكى شۇرۇشكىرەنە، ئاگادارى پېوندى نەزىكى من و ھاوري خۆشەۋىستىم فريدهى زكرياى بۇو زۆر ئەزىتى كردىن ئىستاش سەرسامم لە شهامت و جسارت كاڭ فوئاد بەرابەر بەو ساواكىيە.

كاڭ فوئادرۆزى 28 مانگى مىھر 1353 لە شارى سنه دەسگىر كرا داوا لە ساواك ئەكەت كلىيل مالەكەي بەھەن بە من. دەستتگىر بۇونى كاڭ فوئاد وەك ئەوە بۇو دنبا رۆخا بە سەر ھەموو ئىمەدا.

كاڭ فوئاد چوار سال زىندان حوكمى درا لە ماوى ئەو چوار سالەدا ھەموو ھەول و تەلاشى ئىمە ئەوە بۇو كە زوو زوو ملاقاتى كەين، خواست و ويستەكانى بەجى بىيىن. كاڭ فوئاد بىيىجە لە پىداويىستەكانى ژيان

هەمیشە لیستى كتىبى ئەدا كە بۆي بەرين بۆ زندان. دواى ماويك ملاقاتى خوشك و برايان تەنبا لە نەورۆزا ئەدا ملاقاتەكان 10 دقيقە بۆ بلام كاڭ فوئاد لە وەختە كورتە زۆرتىين كەلکى وەردەگرد و بە وردى لە هەموو شتى ئەپرسى و تەنانەت ئەچوو ناو ژيانى خسوسىمانەوە و ئىسراى ئەكرد تەشكىلى ژيانى ھاوبەش بدهىن.

دايك و باوكم تىيەكۆشان ئەو وەزعە قەرهبۇو كەنهوە و ئەوان زياتر بىرۇن بۆ چاپىكەوتى هەموو جارىك دايىم لە تاران ئەمايمەوە تا بتوانى دوو سى جار ملاقاتى بکات. دايىم ئەو ملاقاتانەي ئاوا باس ئەكرد: فوئاد گيان ئەلىت: شىرەژن ھاتى! ئەى چۈن توانىت شت بكريت؟ خۆ تو فارسى نازانىت. دايىكىشىم بۆي باس ئەكات چون سەر و پا شكاو كابراي حالى كردوھ. كاڭ فوئاد لەزەتى ئەبرد لەو ھەول و تەقلاي دايىمە ئەلبته نامەمان بۆ يەكترى ئەنۇسى ديارە نامەكان بە تەواوى كنترول دەكran، نەدكرا شتىكى زور بنوسين بۆ يەكترى و تەنانت نامەي زىندانىيەكان دەبۇوا رئىسى زىندان بىدىيابىت. لە نامەكانىدا تشويقى ئەكىدىن بۆ دەرس خويىندن و بىردنە سەرى زانىيارى خۆمان.

كاتىك لە زىندان ئازاد بۇو ھەمووى 25 رۆز لە مالەوە بۇو بەو ھەمووھ شلوقى و جەنجاليه كە خەلک ئەھاتن بۆ بەخىر ھاتنى. شەو ئەول ھەتا بەيانى دايىم كاڭ فوئادى لە باوش گرت، ھەرگىز پېشەھات تاكە يەك ساعات پىكەوە دانىشىن. ئەو وەزعە بۆ ھەموومان بەتايىبەت بۆ دايىم زۆر دەردناك بۇو ئىستاش گىرىيە لە سەر دل ھەموومان. ئەلبەتە ھەر ئەو كات ھەموو خزمان لە گەل كاڭ فوئاد قىسىان كرد و پىان ئەوت تو موبارزەي خۆتت كرد ئىتىر بەستە دانىشە خەرىكى ژيانى خۆت بە، ئەۋىش بە كۆرتە باسىك زۆر ئارام و لە سەر خۆ بۇچۇونى خۆي باس كرد.

ئازاد بۇونى كاڭ فوئاد لە زىندان ھاوكات بۇو كە گەل پەرساندى خەباتى جەماورى خەلک بە دىرى رژيمى پاشايىتى كاڭ فوئاد رانەوستا ماندويتى زىندان لە لەشى دەرچىت خىرا كەوتە تىكۆشان و بە وتەمى خۆي پەلامارى بىرە سەر بەرھەلسەكانى مروقايدەتى. لەو يازدە مانگەي

دوای زیندانی مهگهر و هک میوان رئ کهوتایته مالی خومان. دایکم تامه زه رؤی چاو پیکه وتنی بوو، کاتی کوچه که بوو به ئوردوگا نشین له بهر ئه وه ئهیزانی کاک فوئاد ئیواران دیتھوه ناو ئوردوگا و ئه بیبینیت.

لهو هه موو رووداوهو جهريانی ئه و سه ردمه کاک فوئاد تیدھکوشما که ئیمه له سه رپی خومان راوسنی، بروامان به خوبیت، ئهگهر دهست بو کاریک ئه بهین بزانین بو ئه وکاره ئه کهین.

رۆژی 23 تیر هاوري ئازىزمان کاک رئوف كونهپوشى ئامۆزاي دایكىم گيانى بەختىرىدبوو دایكىم زۆر بە كۆل ئهگريا، چوومه لايەوه وتم بو وائەكەيت، بە پەرمەي گريانەوه وتى تەنيا بو رئوف ناگرىم نگرانى شهيد بۇونى رۆلەكانى خوشم کە چاپرووان ئەكىيت.

رۆژى دواى ئه وه خەلکى مەريوان لە كۆچەكەيان گەپانەوه ناو شار له مال کاک حەسين پیکەوه بۇوین ئه وه بوو بە ئاخىرىن دىدارى دایكىم و کاک فوئاد دایكىم زور ئەترسا ھەستىكى عجايىب سامناكى پىدا كردبوو وھك ئه وه پى وەتراوه ئه و ترازدىانه لە داھاتوو زۆر نزىكا چاوه رېئىن کاک فوئادىش ئه و ھەستى دایكمى باش دەرك كردبوو ھەر بۆيە پیکەوه قسەيان كرد دایكىم نگرانىيەكانى خۆي بە کاک فوئاد وھت و پیوهت ئەترسىم وھك رىزدار ئىسماعىلى شەرىفزادە تەنيا عەكسەكت بو من بەمېنىت، کاک فوئادىش پى ئه وت ئەم شۆرپشى ئېمە ئەوهلىتى ھەئىشتا زۆرمان ماوه نگرانى من مەبە ئە وھ مەندالەكانىتىر ھەن.

6 رۆژ دواى ئىعدام كردنى کاک حەسين وکاك ئەمین ھەرهسى گيان بەختىرىنى کاک فوئادىش هاتە سەرمان. لە ئەلمانه لە نىyo كورى ماتەمېنى دوو برای ئىعدام كراوه بۇوين، ئه و رۆزه میوانى زۆر و خانە وادى هاوري ئازىز و گيانبەختىردوو کاک جەلال نەسيمى هاتن. ژنیك باسى كرد كە لە بانه کاک فوئادى دىيوه، بە کاک فوئاديان وھ توھ مەلەكەش نەماوه و کاک فوئاد زۆر نارەھەت بۇوە. ئەوندى پى نەچۈو ماشىنىكى يەكجار زۆر بەرو ئەلمانه هاتن، بۇو بە دەنگ و باس كە

ئەوانە ترمى كەسىكىيان پىيىه. كە هەلھاتىن بزانىن چى پىشها تووه لەو كاتەدا دايىم زۆر بە تندى بالمى گۈوشى و پەرسى بۆچى دواى ئەمین و حسەين من كۆريتىرم ئەكۈزۈت؟ بانگىان كرد ترمى كاڭ فوئادە من و رەزا ئەول كەس بۇوين پەرينە ناو ماشىنە كە خۆمان بەو تەرمە گەياند، لە بەين پەتۈيکا بۇو، رۆخساريكي وەك ھميشه جوان، ئارام و لە سەرخۇ، لەبىرا، بلام نەمزانى لە چى بىرى ئەكىرىدە، وەك شىتىم لىيھاتبۇو سەيرىم ئەكرد كاڭ فوئادە، كە ئەمروانى بە دايىكمەدا ھەموو زىيانى پر لە مەينەتى، ماندوو دەرنەچۈونى رېگاى زىندانى، تاسە نەشكانى لە كاڭ فوئاد، جەرگ سۆتانى، ئاخىر ھېشتا 6 رۆژ بۇو دوو كۆرى تىرباران كرابوون، ئاي ترسەكەي؟! ئەوه چى بۇو؟ بۆ خىرا و كمتر لە 20 رۆژ تراڙدىيەكان روويان داو ترسەكەي وەدى هات. ھاوارم ئەكرد دايىه درۆيە كاڭ فوئادنىيە رەزايىش بانگى ئەكرد دايىه باوهەرى پىيمەكە كاڭ فوئادمە كە دايىم ترمەكەي كاڭ فوئادى دىت ئەمجارە خىرا دەست من و دادە فايىزەمى گرت و وتى ئەبى ھەلپەرەن زەماوند فوئادە.

دايىم خۆي خستە ناو قەبرەكى و ھاوارى ئەكرد كەس دلى نەبىت فوئاد داپۆشى فوئاد ماندووى دەرنچۇ، فوئاد جوانە، فوئاد ھەزار ئاوات و ئاززوی ھەيءە، رەفيقەكانى چاوهەرىيىن.

ئەو رۆژه دواى سەر قىران من نەمدەتوانى خۆم راڭرم كەوتەبۈوم كە دايىم دىتمى باوشى پىاكىردم و زۆر دلدارىمى داوه و وتى تۆ وات كردوه كە فوئاد وبراڭانت پىخۇش بۇو نابى ئاوا بىت.

بە درىزىاي ئەو سى سالە خانەوادە و كەس وكارى ئىيمە كەوتە زىر فشارىكى مادى و مەعنەوى يەك جار زۆرەوە بەلام ھەرگىز سەريان دانەنەواند مقاوم و سەر بەرز راواستان.

كاتىيەك كە ئىيمە پىشمەرەگە بۇوين دايىم ھەموو كوردىستانى ئەم دىيو و ئەو دىيۇ نيا زىر پا و هات بە شوينманا و ھميشه تىددەكۆشا كارىك بكت يەك زەرە خۆشى بخاتە دلّمان. بەو ھەمووھ خەم و خەسارته گەورانەوە كە هاتە سەر شانى قەت قەت مخالفەتى تىكۆشانى سىاسى ئىيمە نەكرد و يارمەتىدەرمان بۇو.

ئازىزان!

بە لە دەس چوونى كاڭ فۇئاد ئىمە ھەتيو كەوتىن، ئىستا، خۆشحالىن كە ئەم ھەلەمان بۇ رخسا تاكۇو بتوانىن ياد لە بىر و بۇچوونو، ھەلسۇرانى كاڭ فۇئاد و براكانى ترم و ھاورى و ھاوسمەرى ئازىزم دكتور جەعفەر و ھەموو ھاوريانىتىرى گيابەختىردو بکەين.

لەگەل ئەوهەموو رىز و حورمەت و خۆشەويىستىيەمان بۇ كاڭ فۇئاد و باقى شەھىدەكىنمان، پىيمان وايە كە ھەموو ھاوريييانى گيابەختىردووى كۆمەلە بۇ كەس و كار و خۆشەويىستەكانيييان، ھەر كامە فۇئادىكەن و لەم روانگەيەوھەموو شەھىدەكان بۇ ئىمە وەك كاڭ فۇئاد جىگايى رىز و خۆشەويىستى و ئەحترامى بى پايانىن و خۆمان بە خاوهنى ھەر ھەموو شەھىدەكانى كۆمەلە و رېبوارانى رىگايى كاڭ فۇئاد و كۆمەلە ئەزانىن؛ بەلام ئىمە بە يادىرىنەوەسى كاڭ فۇئادو ھەموو شەھىدەكىنمان، جارىكى دىكە وەفا و رىز و خۆشەويىستى خۆمان پېشىكەش بەوان و بە دايە بەھىيە ئەكەين و لېitan ناشارىنەوھە كە سەرەرای قوولبۇونى برىنەكىنمان و سەرەرای ئەو ھەموو رۆزە سەختانەى كە لەگەل دايىك و باوكىمان و باقى كەس و كارمان كېشاومانە، بەلام بە دېتنى ئىۋە و چاپېكەوتىن و پەيوەندى گرتنى ئىۋە ئازىز و ھەموو ئەو كەسانەى بەدرىزايى ئەم سى سالە لە ئەلمانە و مەريوان و كوردستان و ئىران و لەھەندەران بەدەنگمانەوە هاتتون و ھاورى و ھاوخەم و دلسۆزمان بۇون شانازارى ئەكەين و ھەر ئەم شانازىيەوھە رۈھەنە تىكوشان و بېركىرىنەوھە لە رېبازى كاڭ فۇئاد و سەرجەم شەھىدەكانى دىكەيە كە هيىزو توانامان بى ئەبەخشىت و رىگامان بى ئەدات فرمىسىكەكىنمان بىرىنەوھە بە كەلک وەرگرتن لەو راپردووھە سەربەرزە، ھەنگاوى بەھىز و پرئومىد بەرھە داھاتتوو ھەلگرین و ئىمەش دلۋېپىك بىن لەو دەريايىھە كە لىيواولىيە لە ئازادى و سەربەستى و ژيانىكى خۆش بۇ ھەموو بەش مەينەتانى كوردستان و ھەموو جىهان، واتە ئەوهى كە ئاواتى بەرزى كاڭ فۇئادى ئازىزمان بۇو.

دىسانەوھە زاران سپاس بۇ ھەموو لايەك